

मुक्ता *f.* (*Part. pass.* r. मुच् s. त in *fem.*) margarita. RAGH. 4.50.

मुक्ताफल *n.* (e praec. et फल) margarita. RAGH. 6.28. 16. 67.

मुक्तावली *f.* (e मुक्ता et आवली) linea margaritarum. RAGH. 13.48.

मुख *n.* 1) os. N. 23.23. 2) vultus. IN. 2.23. SU. 3.25.26. 3) cuspis. A. 3.26. in *fine comp.* BAH. *Transl.* frons, e. c. *exercitūs.* DR. 8.8.

मुखतस् *Adv.* (a praec. s. तस्) in conspectu, coram. N. 11.28.

मुखर (a मुख s. र) 1) *Adj.* sonans, strepens, crepans. RAGH. 5.72. 13.40. 2) *m.* dux, ductor, princeps. HIT. 13.13.

मुख्य (a मुख s. य) praecipuus, excellentissimus. N. 22.9. DR. 4.3. BH. 11.26.

मुख्यशस् *Adv.* (a praec. s. शस्) praecipue. N. 8.21.

मुग्ध v. मुह.

मुग्धत्व *n.* (a praec. s. त्व) Abstractum praecedentis. UR. 19.8.

1. मुच् 6. P. 4. मुञ्चामि; मुञ्चे (v. gr. 335). Solvere, liberare, dimittere. DR. 9.17.: मुञ्चे 'मम्; 18.: दासो ऽयम् मुच्यताम्; 8.42.: न हि मे मोक्षयते जीवनः; N. 24.32.: एष मे मुञ्चतु प्राणान्; H. 1.44.: मुक्ता वयन् दाहात्; RAGH. 3.20.: मुमुचे (*pass.*) स बन्धनात्; MAH. 3.2613.: शापान् मोक्षयसि मत्कृतात् (*Pass. cum term. PAR.*) *Etiam c. instr.* MAN. 11.228.: त्वचे 'वा 'हिस् तेना 'धर्मेण मुच्यते; (cf. युञ्ज् praef. *त्रि c. instr.*). वर्षम्, जलम्, वाष्पम् pluviam, aquam, lacrymas effundere. BR. 2.36.: मुमोच वाष्पम्; MAH. 1.8154.: जलसन्ततिम् मुमुचुः; 3.670.: वाणमयम् वर्षम् ... मुमोच. — शकृत्, मूत्रम् stercus edere, urinam reddere. MAH. 3.11115.: शकृन् मूत्रञ्च मुञ्चानाः (pro मुञ्चमानाः). — शब्दम् sonum emittere. N. 5.29.: हा हे 'ति ... मुक्ताः शब्दो नराधिपैः. — *Cum vocibus, quae missilia exprimunt, emittere, mittere, conjicere.* SU. 2.16.: वाणा मुक्ताः शिलासु; R. Schl. I. 54.23.: अस्त्राणि ... मुमोच. *Omissā missile exprimente voce,* MAH. 1.5296.:

मुञ्चस्वे 'त्य् अत्रवीत् पार्थ स मुमोच 'विचारयन्. — आत्मानम् se dejicere. MAH. 1.6740.: मेरुकाटाद् आत्मानम् मुमोच. — देहम्, अङ्गम् corpus dimittere, abjicere, deponere (cf. देहन्यासङ् कर्तुम्. SA. 2.23.). HIT. 87.10.: चितौ ... या मुञ्चति देहम् आत्मनः; R. Schl. I. 25.14.: यत्रा ऽङ्गं स मुमोच. — Relinquere. NALOD. 3.12.: ताम् अमुचद् इह स स्वपायाम् (Schol. अत्याक्षीत्); 4.7.: भीरु मुञ्चेत त्वाम् (Schol. त्यजेत). (Huc traxerim gr. ΜΥΚ, μύσσω e μύνηω, μύκος, μύκ-τήρ; mucus, mungo e munco = मुञ्चामि; russ. moča urina, moču humecto, moču-sj mingo (मूत्रम् मुञ्चामि); hib. mun urina, munaim mingo.)

c. अत्र *i. q. simpl.* — अश्वान् equos disjungere. N. 21.18. — वासांसि vestes deponere. MAH. 2.2520.

c. आ induere. RAGH. 12.86.: मातलिस् तस्य माहेन्द्रम् आमोच तनुच्छदम्; 13.21.17.25. MAH. 1.4095.

c. उत् solvere, liberare. R. Schl. I. 1.74.: अस्त्रेषो 'न्मुच्यचा 'त्मानम्. Exuere. BHATT. 3.22.: विभूषणान्य् उन्मुमुचुः.

c. निस् *i. q. simpl.* BH. 7.28.

c. निस् praef. अभि अभिनिर्मुक्त relictus. MAH. 2.221.

c. निस् praef. *त्रि i. q. simpl.* N. 13.21.

c. प्र 1) *i. q. simpl.* SU. 1.11. N. 13.11. 2) induere. R. Schl. II. 9.39.: अत्र ते ऽहम् प्रमोक्षयामि मालाम्.

c. प्र praef. *त्रि i. q. simpl.* H. 1.7.: कथन् नु विप्रमुच्येम भयाद् अस्मात्.

c. प्रति 1) *id.* MAN. 10.118.: किल्विषात् प्रतिमुच्यते. 2) alligare. MAH. 2.2323.: पाशान् आत्मनि प्रतिमुञ्चति.

c. *त्रि i. q. simpl.* N. 13.14. 14.16. 20.32.44. A. 6.21. BH. 18.35. Exuere, deponere. MAH. 1.4095.: तेषाम् ... आभरणानि विमुञ्चताम्.

c. *त्रि praef. प्र id.* DR. 3.1.

c. सम् *i. q. simpl.* वारि सम्मोक्तम् aquam effundere. MAH. 3.10236.

2. मुच् 10. P. *i. q.* 1. मुच्. MAN. 3.37.: मोचयत्य् एनसः पितृन्; MAH. 1.5850.: इयम् (नौर) ... मोचयिष्यति वः सर्वान् अस्माद् देशात्.